

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 96

číslo: 9

28. února 2016

Cena: 8 Kč

Slovo v postní době

Jsme svědky toho, že události, které se odehrávají v Evropě, ve světě i u nás, vyvolávají strach a nejistotu. Ptáme se: „Co dělat?“ V odpověď zaznívá slovo apoštola Pavla: „Hleďte svou sílu u Pána.“ On je dárce Pokoje a také my máme Pokoj šířit. To je naše služba světu. „Stůjte tedy, opásání kolem beder pravdou, obrnění pancířem spravedlnosti, obutí k pohotovému službě evangelium pokoje a vždycky se štítem víry.“ Naše křesťanská víra nás vede k tomu, že říkáme jasné NE rasismu, neonacismu, xenofobii a všem dalším formám násilí. V postním období hledejme to, co nás spojuje, a ne to, co nás rozděluje. Nebojme se a šířme Pokoj! Diakonie a misie CČSH a sociálně etická komise CČSH

Světový den modliteb a Kuba

V minulém čísle jsme zmínili Světový den modliteb, který tradičně proběhne první březnový pátek. Letošní program s tématem „Když přijímáte děti, přijímáte mne“ připravily ženy z Kuby. Abychom i my v Českém zápase dostali požadavku „vybavit se“ náležitě na společná setkání, vybrali jsme z materiálů SDM a některých dalších zdrojů několik zajímavých informací. Zároveň připomínáme, že celopražské setkání při této příležitosti bude 4. března v 17 hodin v našem sboru na Vinohradech.

PERLA KARIBIKU

Kuba je největším ostrovem Karibiku s rozlohou rovnající se přibližně velikosti bývalého Československa. Sousedí s dalšími ostrovními státy, jako jsou Bahamy, Haiti, Jamajka; přes moře pak se Spojenými státy americkými, blízko je i do Mexika. Také počet obyvatel je srovnatelný s naší republikou: žije zde asi 11 milionů lidí, z toho přibližně dva miliony v hlavním městě Havaně.

ZEMĚ PTÁKA TOCORORA

Podnebí je teplé, vlhké, subtropické, ovlivněné pasáty, s příjemnou celoroční teplotou kolem 25 °C. Pro své přírodní krásy je Kuba, stejně jako další ostrovy oblasti, nazývána perlou Karibiku. Daří se zde množství živočichů a rostlin, kteří se nikde jinde nevyskytují. Nepříliš husté lesy tvoří akáty, kubánské borovice a palmy; na východě se rozprostírají tropické lesy, na pobřeží rostou tzv. mangrovy. Tyto stromy, které dobře snášejí slanou vodu, pokrývají celosvětově významnou část pobřeží v tropických a subtropických oblastech, a představují tak vedle deštných pralesů významné ekosystémy.

Značná část ostrova je zemědělsky využívána, někdy však ne zcela úspěšně. Velká část orné půdy je totiž zarostlá dřevinou, zvanou marabú, která je vlastně plevelem.

Pokračování na str. 3

Když se řekne Kuba, většině lidí se nepochybně vybaví jméno revolučního Fidela Castra, staré nablýskané americké vozy, kvalitní doutníky, temperamentní hudba, karibský rum či cukrová třtina. Milovníkům literatury pak skutečnost, že zde pobýval a tvořil spisovatel Ernest Hemingway. Brožurky cestovních kanceláří popisují zemi oplývající barvami a exotikou, plážemi, divokými vodopády a korálovými útesy a upozorňují na kontrasty, se kterými se návštěvníci i dnes setkají: vedle ohromujících koloniálních staveb nevzhledná komunistická architektura, vedle okázalého bohatství chudoba, vedle ospalosti bujary temperament, vedle nesvobody nespoutanost.

„Kuba je zemí mnoha tváří a místem věčných protikladů, které se snoubí v podmanivý celek.“

Havana očima holandského malíře a kartografa Johannese Vingboonse v roce 1639. Zdroj: Wikimedia

Nový vojenský kaplan z královéhradecké diecéze

V Hradci Králové se ve Sboru kněze Ambrože 11. února konala ekumenická bohoslužba vyslání vojenského kaplana Tomáše Altmana. Bratr Tomáš, jenž rozšířil počet duchovních z naší církve, kteří se rozhodli pro tuto náročnou službu, při bohoslužbě složil tradiční slib vojenského kaplana do rukou zástupců ČBK a ERC, kardinála Dominika Duky a Daniela Fajfra. Významné životní okamžiky s novým kaplanem sdílel kromě rodiny, přátel a kolegů z řad církve i vojenské služby také br. patriarcha Tomáš Butta, br. biskup Pavel Pechanec a br. vikář Benjamin Mlýnek. Přítomen byl i ředitel Agentury vojenského zdravotnictví plk. gšt. Zoltán Bubeník. red

Kpt. Mgr. Tomáš Altman

Narozen 2. dubna 1972 v Jablonci nad Nisou. Po vyučení v oboru vodař ve Vysokém Mýtě pokračoval v matritním studiu při zaměstnání. V letech 1999-2005 studoval HTF UK v Praze. Po jáhenském svěcení v roce 2002 působil ve Vrchlabí, kde o tři roky později přijal kněžské svěcení. Od roku 2013 byl farářem v Hradci Králové. S manželkou Petrou má tři děti: Kateřinu Sárú, Kryštofa Benjamína a Lukáše Ondřeje. Vojenským kaplanem se stal v roce 2015.

Zájmy, angažovanost

Karikaturista, publikoval v časopise Dikobraz a dalších periodických, externí dopisovatel Deníku Bohemia, šermíř (vrchlabská skupina REGO), hrál amatérské divadlo (Divadelní klub Vrchlabí), člen ZSRU – Zemské stavovské rodové unie (v r. 1999 udělen erb s predikátem). Od listopadu 2015 kpt. Mgr. Tomáš Altman slouží jako kaplan Agentury vojenského zdravotnictví v Hradci Králové.

Z promluvy hlavního kaplana Armády ČR Jaroslava Knichala

Vojenští kaplani jsou duchovní, které do jejich služby vysílají společně všechny křesťanské církve sdružené v Ekumenické radě církví a v České biskupské konferenci, aby ve vojenském prostředí sloužili všem, kteří o pomoc požádají. Motivem pro službu vojenských kaplanů je parafraze zásadní věty z dokumentu katolické církve Radost a naděje, která říká: „Radosti a starosti vojáka jsou radosti a starosti vojenského kaplana.“ Ve službě duchovních v armádě se tedy nejedná o misijní hlásání víry ani o moralizování a napominání – základem pro kaplana je úcta ke svobodě každého jednotlivce. Jde především o službu naslouchání, o službu spolupřívání pracovních a osobních radostí i těžkostí v úctě k osobnímu tajemství každého, kdo se kaplanovi svěří. Tato služba je náročná a my, vojenští kaplani, jsme velmi vděční, že v ní nejsme sami, že mezi sebou vytváříme ekumenické společenství, jež nás posiluje, že máme jistotu podpory mnoha lidí z různých církví, kteří se za nás modlí, že ve vlastní modlitbě nalézáme Boží posilu.

Husův dům na prahu roku 2016

Husův dům – tak se nazývá dům, ve kterém sídlí náboženská obec v Českých Budějovicích – Čtyřech Dvorech. V přízemí je modlitebna, společenská místnost a kancelář a v poschodí již delší dobu neobývaný byt. V posledních čtyřech měsících se podařilo prostory v prvním poschodí kompletně renovovat. Kromě bytu 4+1 renovací prošla i jedna větší samostatná místnost. Byt je nyní nabízen k ubytování studentům budějovických vysokých škol, aby z výnosu mohla být splácena půjčka plzeňské

diecézní rady. Samostatnou místnost lze využít jako klubovnu pro děti či klub maminek, popřípadě pro jiný prospěšný účel. Věříme, že toto využití bude přínosné i pro život vlastní náboženské obce. Nové prostory si již přijeli prohlédnout br. biskup Filip Štojdil s br. tajemníkem Richardem Ferčíkem. V úterý po večerní bohoslužbě jsme se pak v malé skupince shromáždili v nové, ještě nevybavné „klubovně“ k modlitební chvíli. Prosilí jsme za Boží požehnání pro toto místo i celý Husův dům. Jeden z pří-

tomných, Rost'a Tauer, pak přednesl básně Marie Rafajové a Vladimíra Holana a společně jsme zazpívali píseň Apoštolská. Rád bych ještě touto cestou sdělil naší církevní pospolitosti, že v letních měsících od července do poloviny září bude možno pro členy naší církve zde nalézt cenově příznivé ubytování pro rodinnou rekreaci. Z Husova domu je to například jen několik kilometrů do Hluboké nad Vltavou či do centra Č. Budějovic a je možno odtud navštěvovat další zajímavá místa na jihu Čech. Více na www.husuvdum.cz

Karel Filip

Vděčnost je pamětí srdce

(Jean Baptiste Massieu)

Vážené sestry a bratři, pracuji v náboženské obci naší církve v týmu lidí, kteří si předsevzali poskytnout dětem nemajícím rovné podmínky s ostatními dětmi zázemí, které rozvine jejich sebevědomí na základě křesťanské mravní výchovy. Založili jsme Dětské centrum v Žebráku pro volnočasové aktivity s tímto záměrem.

Jako nezisková organizace řízená NO v Žebráku jsme zvládli nejen projekt, který se nazývá „Ne dětem ulice“, ale i pracovní a organizační model. Největším problémem však bylo zajištění sponzorských prostředků na osobní náklady.

Tři roky, od roku 2006 do roku 2009, jsme ze starého objektu dovali moderní pobytové zařízení s dvěma klubovkami. Nezastupitelně se zapsal v této epoše bývalý předseda vlády Ing. Jiří Paroubek, který neskutečně obětavě pomohl centru vybudovat. A pak začal provoz s dětmi. Ten si ovšem vyžaduje profesionální přístup. Zkušenosti ukázaly, že aby se plnila plnohodnotná funkce volnočasových aktivit, bude se muset činnost s dětmi obohacovat odbornými lektory. To se podařilo plně v misijní katechezi. Byla odborně zajištěna a úspěchy v této oblasti nás nutily, abychom se snažili provoz centra zachovat podle stanoveného modelu i v ostatním výchovném procesu. Věřte, nebylo to lehké. Víme, že NO mají každá svůj rozvojový projekt, na který potřebují peníze.

A když už se zdálo, že bude centrum ve své činnosti ohrožené, pomohla v roce 2011 NO u sv. Mikuláše, tehdy zastoupená zmocněnkyněmi sestrou Mgr. Kateřinou Polákovou, později pak sestrou Mgr. Nelli Čiškovou a v současnosti bratrem Ing. Švábenickým ve spolupráci s duchovní správou NO.

V roce 2013 a 2014 také výrazně pomohla NO Vinohrady v zastoupení farářem bratrem Mgr. Danielelem Majerem a RNDr. Ivanou Macháčkovou. Právem jsme tento akt nazvali bratrskou a sesterskou pomocí. V roce 2015 to byla opět NO u sv. Mikuláše. I když lektorů pracují pro děti se zápallem a zájmem pomoci, je třeba uhradit základní náklady a jistit se smlouvou i ohledně bezpečnosti dětí.

Úspěch, kterého jsme v roce 2014 a 2015 dosáhli, patří po zásluze také NO u sv. Mikuláše a na Vinohradech. Děkujeme.

Prosíme i ostatní náboženské obce, pokud by mohly na osobní náklady lektorů přispět, aby pomohly opravdu dobré věci, která se týká nás všech.

Naše internetové stránky: www.dcsrdicko.cz

Milena Nová, NO CČSH v Žebráku

Z kazatelského plánu

Třetí neděle postní

Stále upírám své oči k Hospodinu, on vyprostí ze sítě mé nohy. Obrat ke mně svou tvář, jsem tak sám, tak ponižený.

ŽALM 25,15-16

První čtení: Izajáš 55,1-9

Tužby postní:

2. Abychom svého Pána v tichosti a pokoře následovali, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom svědectvím svého života vítězství Dobra, Pravdy a Krásy napomáhali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože Vykupiteli, shlédni na pokorné prosby svého lidu a obdaruj nás odvahou a odhodláním, abychom šířili tvé evangelium! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 10,1-13

Evangelium: Lukáš 13,1-9

Verš k obětování: Žalm 103,8-9

Verš k požehnání: Žalm 14,7

Modlitba k požehnání:

Bože Vykupiteli, když nám skrze svátost chleba a kalicha udílíš milost a odpuštění, dovol nám také žít ve svornosti a pokoji! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 100, 68, 77, 246, 324

Komu asi patřila?

Národní muzeum představuje v Českém muzeu hudby výstavu „Komu asi patřila?“ Až do 6. března zde máte možnost dozvědět se, co si do svých knih zapisovali umělci, učenci či šlechtici, jaké knihy sbírali a četli. Pro čtenáře ČZ je jistě zajímavá Melantrichova Bible (1567) s cenzurním přípisem Antonína Koniáše. K vidění je i kniha hostů bývalého Šramotova mezinárodního restaurantu, Špalíček písní světských a nábožných s originální vazbou a titulním listem Josefa Váchala či kniha, ve které uvízla kulka.

Zběrající oudy i hubitelé lítí

Úvodní část je věnována prvním dárcům knih a mecenášům z řad šlechty, kteří položili základy Knihovny NM (K. M. Šternberk, Kolowraté ad.), dále tzv. „zběrajícím oudům“, tedy dárcům z okruhu vlastenecky smýšlejícího venkovského duchovenstva a světské inteligence. Druhý oddíl představuje

majitele, kteří do osudu knih zasahovali. Patřili mezi ně milovníci, ale i „nepřátelé knih“ – cenzori, inkvizitoři, ničitelé knih i celých sbírek. Další dvě části přibližují dva typy majitelů – vědce a umělce (mj. Palacký, Dobrovský, Scheinpflugová, Zeyer). V pátém oddíle se návštěvníci mohou seznámit s knihami veřejně činných osobností (Amerling, Hlávka, Tyrš aj.).

Neradno nechat ženu s knihou

Stejnomyšlný oddíl připomíná dobu, kdy bylo ženám upíráno právo

na vzdělání a kdy vzdělaná žena společnost pobuřovala. Zájemci si zde mohou prohlédnout knihy Rettigové, Němcové či Krásnohorské ad. Nechybějí ani úsměvné výroky některých bibliofilů o tom, že ženy jsou největšími nepřáteli bibliofilie. Lze nalézt i různé kuriozity. Kromě zmíněné ukázky Koniáše „díla“ např. i vycpaného psa Kvika Renaty Tyršové.

(České muzeum hudby, Karmelitská 2/4, Praha - Malá Strana) **VD**

Bible s cenzurním přípisem A. Koniáše. Fotoarchiv Národního muzea

Nad Písmem

UDĚLAL JSI NĚCO ŠPATNÉHO? ČIŇ DOBRO PŘÁVĚ PROTO! (M. BUBER) L 13,1-9

„...nebudete-li činit pokání, všichni právě tak zahynete.“

Lukáš 13,1-9

Okupační teror s náboženským podtextem. Nevinní zabití. Katastrofa s obětmi na životech. Nevinní mrtví. Dvě tak stejné i odlišné události. Takové, jaké se dějí mnohdy i nedaleko od nás, právě teď. Zoufalé svědectví zastihuje Pána Ježíše, zastihuje nás. Masakr Pilátův a katastrofa v Siloe, ty dvě události pojí nejen doba, ale i mnoho otázek deroucích se na mysl. Proč se toto děje? Proč umírají nevinní? Ptáme se takto i my? Pak nejen nad svědectvím, které přináší svědkové k Ježíši, ale i nad zlem, jež nás zastihuje dnes.

Jak Ježíš vstoupí do té řady otázek? Nečekaně. Přidává další otázku. Další situaci. Palčivě aktuální, protože se dotýká bezprostředně každého z nás. Jak jsme se my každý za sebe vypořádali se zlem? Činíme pokání? Za co všechno a jak vlastně? „...nebudete-li činit pokání, všichni právě tak zahynete.“ Co my máme společného s Pilátovým násilím, s pádem věže v Siloe? ... Co my máme společného s válkami, teroristickými útoky, s hesly neonacistů? Jak s nimi souvisí naše pokání?

Ne, toto ještě není podobenství. To následuje za chvíli. Ježíšovo Slovo nás staví před holou realitu. Ano, s tím vším, co si jen představíme pod slovem zlo, máme i my co do činění. A to i tak, že můžeme přijít o život. Tedy, pokud nečiníme pokání. Ale jaké pokání? Snad to, které kázal Jan Křtitel? Snad to, které konáme pravidelně při liturgii? Jistě, i to. Ale Ježíšova naléhavá slova jdou dál. Míří k našemu já, k našemu svědomí. Vždyť skrze nás si zlo tak rádo razí cestu do světa. Ale my přece vědomě zlo nepácháme, namítnete mi. Ale co takové přihlížení zlu? Co ona pověstná volba „menšího zla“? Není menšího zla. Je jen dobro či

zlo. Stejně, jako láska či neláska, pozhánání či zlořečení, život či smrt. Zde není kompromisů. Nemůžeme být „ne živí, mrtví ne, tak něco prostřed“, jak napsal Viktor Dyk.

Pokání je přihlášení se k dobru, lásce, pozhánání, pokání je kývnutí životu. To říká Ježíš. Stručně, jasně, výstižně. V celé nahotě Pravdy. Odmítnete zlo v jakékoli podobě, radikálně volá. Vykročte do života a konejte dobro. Tak, jak je to právě možné. Ve chvílích veřejných i soukromých, ve svém svědomí i ve vztazích. Čiňte dobro. Můj oblíbený myslitel Martin Buber, jehož slova jsem v nadpisu citoval, nám pomůže tomuto Ježíšovu radikálnímu požadavku porozumět. Pokání je vždy důležité, praví. Ale neznamená jen lítost a kajicné skutky. Znamená, že člověk, který zbloudil ve víru sobectví, najde změnou své bytosti cestu k Bohu, cestu k naplnění úkolu, ke kterému jej Bůh povolal. Lítost má být podnětem k této činné změně. Kdo se však dál souží v lítosti, trápí se, že činy jeho pokání nejsou dostatečné, ubírá proměně tu nejlepší sílu.

Úryvek z kázání Gerského rabiho na Den smíření k tomu pak dodává: „Zhrěšil jsem, nezhrěšil, co z toho mají v nebi? Za tu dobu, co o tom hloubám, mohu přece navlékat perly nebi pro radost. Proto je napsáno: Odvrát se od zla úplně, nepřemýšlej o něm a čiň dobro. Udělal jsi něco špatného? Čiň dobro právě proto!“ (z knihy Cesta člověka podle chasidského učení). A právě proto také připojuje Ježíš dnes nakonec i podobenství o fíkovníku, jehož sladké ovoce si obyvatelé Svaté země tak rádi užívají.

Podstatné je dobré ovoce života, milé Bohu i lidem. Života, který je součástí dobrého Božího díla. Ale, co víc, podobenství mluví i o Hospodínově trpělivosti, laskavosti, nových šancích, které dopřává všem, kdo takové pokání činí, kdo jím žije. Avšak připomíná i nekompromisní ne, které Bůh staví zlu do cesty. Stavíme se k němu takto i my sami? My, kteří máme přinášet posvěcení do světa, který jej tolik moc potřebuje?

Závěr naší perikopy nás ujišťuje, že k chasidské moudrosti pokání smíme ve víře v Pána Ježíše přidat navíc zkušenost, že nad naším pokáním zní slovo milosti Kristova kříže, slovo smíření, které nás v síle vítězství Božího Syna nad zlem, hříchem a smrtí posílá do světa. Vždyť Kristus každého z nás volá jménem a praví: Následuj mne! Žijeme tento život? Nebo je nám poselství o Boží milosti jen pohodlným alibismem, kdy třeba i s domnělými slovy pokání na rtech jen přihlížíme zlu kolem nás, v netečnosti ke světu a bližním se stáváme zajatci vlastního ega a vzdalujeme se Božímu dobru, vzdalujeme se životu? Na co čekat?

Kristus nám otevřel cestu, na níž teď, právě teď a povždy jsme vysláni přinášet v jeho jménu a síle dobro i tam, kde o něm dosud nemohlo být řeči.

Začněme sami u sebe. Dejme dobru šanci tam, kde žijeme. Přinášeje jej do našich vztahů. Pak bude náš život důstojným přibýtkem, kam Kristus rád přijde. Protože pak uchopíme pokání jako proměnu sebe sama k dobru, kterou si nenecháme sami pro sebe. Amen.

Vladimír Hraba

**Kriste, milosrdný, milující, svatý.
Kriste, vládce pokoje, který pokoj dáváš.
Kriste, který přinášíš posvěcení všude, kam přicházíš.
Kriste, který jsi zjevil lásku Otcovu v lásce,
kterou nás miluješ.
Kriste, dej, ať ve tvé lásce zůstáváme.**

Poděkování

Děkujeme bratru faráři Zdeňkovi Kovalčíkovi, bratru biskupovi Jurajovi J. Dovalovi, bratru patriarchovi Tomáši Buttovi, kněžím, jáhnům i všem ostatním, kteří se zúčastnili rozloučení s naší dcerkou Juliánkou Sladkowskou 1. února 2016 v evangelickém kostele a na Lesním hřbitově ve Zlíně. Děkujeme také za rozmanité projevy účasti v těchto nesnadných chvílích i sdílení naděje na radostné shledání na věčnosti. Juliánka, hrdinka filmového dokumentu *Zachraňte Edwardse*, jehož projekce proběhly i v mnoha náboženských obcích a jejímž příběhu se několikrát věnoval i náš týdeník, zesnula klidně 26. ledna ve věku osmi let.

Šárka a Marcel Sladkowští

Světový den ...

Pokračování ze str. 1

Jedním ze způsobů likvidace je spalování, a tak se s ní topí, a to nejen v domácnostech – využívána je společně s cukrovou třtinou i jako palivo pro provoz elektráren. Někteří keramici přidávají popel z marabú do glazury, která se vypaluje do krásných modrých odstínů. Národním stromem Kuby je všudypřítomná obří palma královská, národním květem pak bílá mariposa s velmi intenzivní vůní, které se říká také motýlí jasmín nebo bílý závor. Národním ptákem s barva-

Havana monopol na vývoz cukru a také tabáku z celého ostrova. Pěstování cukrové třtiny a výroba cukru se na přelomu 18. a 19. století stalo stěžejním odvětvím hospodářství. V krátkém období byla Kuba pod správou USA - nezávislost Kuby byla vyhlášena 20. května 1902. Spojené státy jako podmínku stažení svých vojsk požadovaly pronájem vojenské základny Guantánamo, což trvá dodnes. Následné období Kubánské republiky je spjato zejména se jmény dvou osob.

Fulgencio Batista kontroloval moc na Kubě v letech 1933-1944 a poté opět 1952-1959. V období své první vlády prosadil řadu sociálně

Areopág Jeronýma Pražského V.

V lednu 1409 byl zahájen pod vedením Matěje z Knína tradiční kvodlibet (disputace na volně zvolené téma) na artistické fakultě. Kvodlibet symbolizoval zásadní zlom ve sporu mezi „českými wyclifisty“ a převážně cizinci zařazenými do „národa německého“. Důvod, proč byl zvolen kvodlibetářem právě Matěj z Knína, byl důsledkem ostrých sporů mezi českým a německým univerzitním národem. Kvodlibetář byl totiž volen necelý rok před zahájením kvodlibetu. Česká strana byla v roce 1408 přesvědčena o tom, že mistr Matěj z Knína, stoupenec Husův, bude důstojným českým kandidátem na funkci kvodlibetáře. Ovšem cizinci, zejména Němci, přešli do protiútoků a obvinili Matěje z Knína z kacířství. Ten byl nucen i v důsledku nátlaku arcibiskupa Zbyňka Zajíce z Hazmburka odvolat své údajné učení o remanenci (po konsekraci zůstává v hostii podstata chleba i tělo Kristovo). Český univerzitní národ se nevzdal a právě Matěj z Knína v červnu 1408 demonstrativně jmenoval hlavním kvodlibetářem. Je možné, že za touto „vzdorovolbou“ stál právě Jeroným. Cizí mistři vyhrožovali, že raději odejdou z Prahy, než aby strpěli pokoření od wyclifistů. Proti těm zasáhl arcibiskup Zbyněk Zajíc z Hazmburka, který den po zvolení Matěje z Knína nařídil odevzdání všech Wyclifových knih a opět odsoudil Wyclifovo učení o remanenci. Arcibiskup nezapomněl ani na ironického a stále provokujícího Jeronýma a vyhlásil nad ním klatbu,

neboť jej považoval za jednoho z hlavních šířitelů Wyclifových myšlenek. Proti arcibiskupovi však v červenci vystoupil král Václav IV. a prostřednictvím jím ovládaného shromáždění bylo konstatováno, že v Čechách žádné kacířství nebylo a není.

Ovšem problémy „wyclifistů“ pokračovaly. V říjnu 1408 odchází na předvolání do Říma dva přední „wyclifisté“, Stanislav ze Znojma a Štěpán z Pálče. Oba stále ještě přátelé Husovi však do Říma nedojdou. Budou zatčeni v Bologni kardinálem Baltazarem Cossou, budoucím to papežem Janem XXIII. Do Prahy se vrátí až za necelý rok jako Husovi odpůrci. Od této chvíle jsou za nejtěžší „heretiky“ považováni Jan Hus, Jeroným Pražský, Jan z Jesenice a Jakoubek ze Stříbra. 3. ledna začíná kvodlibet a Matěj z Knína přednesl hlavní kvestii: „Zda nejvyšším nezměnitelným dobrem je stvořitel a zachovatel jednotlivých jsoucen všehomíra“. Knínova řeč byla zásadní v tom, že řešila problém tzv. obecných pojmů, neboli univerzálií. Jednoduše řečeno šlo o to, zdali existuje skutečně a pouze člověk poznatelný smysly (David, Jiří, Martin), anebo zdali existuje vyšší obecný pojem Davida, Jiřího a Martina, tedy „člověk“. Největší pozornost však na sebe strhl poslední den disputace Jeroným. Před zcela zaplněným sálem přednesl kvestii, kde plamenně hájil platónské pojetí univerzálií. Ostře se také vymezil proti nepřátelům svatosvatého národa českého. Horlil za to, aby český národ byl ve vlastní zemi

„hlavou, a ne ocasem“. Králové a rytíři, kanovníci, kněží, purkmistři, konšelé, měšťané i nádeníci, ti všichni mají být jednotní. Jeroným také vymezil znaky pravého češství: vlast, společný jazyk, etnický ryzí původ po rodičích a neposkvrněná víra. Nejde však o žádný obrozenecký nacionalismus, ale o Jeronýmovu vizi silného českého národa uprostřed mnohonárodního státu. Podle Jeronýma Čechům víra vzešla od Řeků (Cyrila a Metoděje) a proslulost od Karla IV. Jeronýmova řeč byla jako vždy strhující. V květnaté mluvě zhanobil ty, kteří se nedostavili na kvodlibet (zejména Němci); za „žvanily“ označil ty, kteří označují reformisty za wyclifisty. Studentům vřele doporučil číst knihy Wyclifovy, ovšem kriticky, aby našli „žilu pravdy“, která se v jeho knihách nachází. Doporučil také „neházet perly sviním“, narážející na zpupné kněze a preláty a vyzval k hájení Boží pravdy. Protivníkům Jeronýmovým bylo velmi úzko, neboť narozdíl od pokorného Husa stál proti nim muž nejen erudovaný a vtipný, ale i neváhající jít pro ostré slovo. A to samozřejmě vadilo zejména pokrytcům a svatouškům, kteří se vždy tváří zbožně, „modlíce se na nárožích a vyjíždějí domy vdov“. Jeroným nastavoval zrcadlo těm, jejichž modlitby jsou plné vzletných, zároveň však prázdných slov, která vycházejí ze sobeckého srdce prahnoucího po mamonu tak, že neváhají odstraňovat z cesty každého, kdo tyto „obílené hroby“ převyšuje. Tedy, přátelé, více Jeronýmů, méně „laického i duchovenského panstva“.

Martin Chadima

mi kubánské vlajky – červená, bílá a modrá – je barevný tocororo.

KUBA = OBDĚLÁVANÁ PŮDA

Prapůvodní obyvatelé přicházeli z ostatních ostrovů i z pevniny. Živil se hlavně lovem. Postupně se zdrojem obživy stalo zemědělství, což prozrazuje i název „kuba“, jenž v původním jazyce znamená „obdělávaná půda“. Než v r. 1492 Kubu objevil Kolumbus, obývaly ji indiánské kmeny; ty během španělské kolonizace z velké části vymřely na zavlečené choroby nebo se smísily se španělskými dobyvateli. Kuba zůstala španělskou kolonií po dlouhých 400 let: nejvýznamnější vrstvou společnosti byli vysocí úředníci, důstojníci a také katolické duchovenstvo, níže stáli španělští obchodníci a kreolští podnikatelé (výraz z původního „criolo“ – člověk narozený na Kubě) a nejnižší samozřejmě otroci, jejichž počet stoupal, až v roce 1841 dosáhl téměř poloviny obyvatel ostrova. 10. října 1868 byla vyhlášena nezávislost na Španělsku. Otroctví bylo zrušeno roku 1886.

V hospodářské oblasti se během 17. století stával nejdůležitějším výrobkem tabák; roku 1748 získala

laděných zákonů a byl znám dobrou spoluprací s odbory. Po svém neúspěchu v prezidentských volbách žil následujících 8 let v USA. Po návratu na Kubu se znovu ucházel o post prezidenta a když bylo jasné, že neuspěje, zmocnil se vlády vojenským pučem. Tato jeho druhá vláda se již projevovala korupcí, policejní brutalitou a zhoršující se ekonomickou situací. Havana se stala známým centrem gamblerství, prostituce a mafie. Období, které následovalo, bylo poznamenáno vznikem hnutí usilujících o svržení režimu. Jedním z nich byla i skupina kolem Fidela Castra. Toto je již zcela novodobá a známá historie, jejíž součástí je kubánská revoluce, nástup socialismu a začátek éry Fidela Castra. Tisíce lidí Kubu opustily, tisíce byly uvězněny, mnoho lidí bylo popraveno. Tragicky skončili i někteří z vůdců revoluce, mezi nimi i Ernesto Che Guevara.

Nastala doba hospodářských problémů. Počátkem 60. let minulého století Kuba začala znárodnovat americké firmy, na což Spojené státy reagovaly vyhlášením embargo na vývoz amerických výrobků

Dokončení na str. 4

Sál plný Popelky

O Diakonickém zařízení Domeček už jste četli nejednou a poznali jste, že v Domečku to žije. Naposledy jste si o této organizaci mohli přečíst článek farářky L. Šimonové „Aby o nás taky věděli“ (ČZ č. 6). Dnes bych se s vámi ráda podělila o zážitky z plesu Domečku, který se uskutečnil 6. února v Trhových Svinech.

Plesová sezona vrcholí a mnozí z vás už nějaký ples absolvovali. Je to příležitost sejit se s přáteli, kolegy, partnery. A proto si všichni dáváme záležet (zvláště my ženy) na našem vzhledu. Dámy navštíví kadeřníka a oblečou se do svátečních rób, pánové si vezmou obleky a jimi tolik milované kravaty.

A přesně tak to vypadalo i na plesu Domečku. Ženy z keramické dílny vyměnily vytahané tepláky a trička ušpiněná od hlíny za večerní šaty, starostlivé výrazy v obličejích za usměvavé tváře a byly k nepoznání. Sál se doslova zaplnil Popelkami. A také pánové se cítili a byli za džentlmeny. Na plesu se sešli zaměstnanci, dobrovolníci, přátelé a sponzoři Do-

mečku a také místní obyvatelé. Úvodní slovo měl tradičně pan ředitel Karel Zettl, který krátce shrnul činnost Domečku. Tradičně měla předtančení skupina Kukačky z borovanského Nazaretu. Tradičně proběhlo vyhlášení Dobrovolníka roku, kterým se stala Kateřina Klečková. Tradičně, jako na každém plesu Domečku, se lidé nenechali dlouho vybízet a zaplnili taneční parket hned, jak začala hrát borovanská skupina Obzor. Tradičně byla, díky sponzorům, i bohatá tombola, na kterou se všichni těšili a lístky byly vyprodané během chvíle. Ale něco přece jen bylo netradiční. Byla to dražba obrazu z nízkoprahového zařízení Domeček. Obraz „Strakapoud velký“ namalovala Tereza Brůžková pod vedením Dagmar Novákové kombinovanou technikou koláže a tempery v Nizkoprahovém zařízení Domeček, kde děti tráví svůj volný čas. Nápad vydražit obraz přišel spontánně, když koordinátorka Domečku připravovala obraz na výstavu činností Domečku, která momentálně běží v Trhových Svinech. Obraz se nám líbil a řekli jsme si, že si ho umíme představit jak v domácnosti, tak v kanceláři, a nápad byl na světě. Zarámovali jsme ho do

pasparty a už jsme se všichni, tak trochu s obavou, těšili na dražbu. Pak přišel okamžik „O“ a pan ředitel Karel Zettl s fundraiserkou Ludmilou Rajnohovou a obrazem předstoupili před účastníky plesu. Vyvolávací cena byla 200 Kč. Překvapením byla atmosféra dražby, kde se projevila hravost zúčastněných. Lidé přihazovali, předháněli se a napětí stouvalo. Nakonec se obraz vydražil za 1600 Kč! To jsme nečekali. A protože i letos byl Domeček vybrán nadací Divoké husy (o nadaci psala L. Šimonová ve svém článku v ČZ č. 6), celkový výnos z plesu se nám zvýšil o 3200 Kč. Opět jsme se přesvědčili, že český národ má stále srdce na správném místě.

Domeček má za sebou další úspěšnou akci. Pan ředitel se vrátil ke svým projektům. Popelky schovaly róby a opět se převlékly do tepláků a triček a vrátily se k běžným úkolům a k práci, kterou pomáhají potřebným lidem a zároveň dělají radost všem, kdo jejich výrobky kupují. Přejí Domečku a všem podobným organizacím hodně úspěchů, radosti z práce a Božího požehnání nejen v roce 2016.

Leona Litarová

Zprávy

Na návštěvě v Domě s pečovatelskou službou

Návštěva presidenta ČR Miloše Zemana a hejtmána Jihomoravského kraje Michala Haška u bratislavského biskupa CČSH Jana Hradila v Domě s pečovatelskou službou dne 26. ledna. Újezd u Brna má tři domovy pro důchodce a jeden domov pro sociálně slabé. Prvé dva domovy pro důchodce a 12 bytů pro sociálně slabé postavilo město Újezd jako vlastní zařízení, poslední domov důchodců se zaměřením na Alzheimerovu chorobu je společná investice kraje a města. Kraj zaplatil stavbu, město darovalo kraji pozemky a dalo k dispozici infrastrukturu. Důvod byl jednoduchý. Penzion pro důchodce má 20 let, dům s pečovatelskou službou 12 let a lidé tam za ten čas zestárlí. Kam s nimi? Při jedné schůzce s hejtmánem jsme věc vyřešili, třetí dům pro důchodce dnes stojí a za 40 dní bude otevřen. J. B. Shaw měl pravdu: Kultura národa se pozná podle toho, jak se stará o stáří; pokládáme to za náš hlavní program. Za tři měsíce se začne v Újezdě u Brna stavět dům jako soukromé zdravotnické zařízení pro 250 lidí. A tím bychom měli ukončený systém pomoci ve stáří. Jan Hradil

Z ekumeny

PAPEŽ A RUSKÝ PATRIARCHA VYZVALI NA KUBĚ K JEDNOTĚ CÍRKVI

V pátek 12. února došlo na Kubě k historické schůzce hlav katolické a pravoslavné církve. Papež a moskevský patriarcha vyjádřili lítost nad ztrátou jednoty mezi křesťany a vyzvali k její obnově. Papež František a moskevský patriarcha Kirill se sešli v budově havanského letiště. Po více než dvouhodinovém soukromém rozhovoru podepsali společné prohlášení zdůrazňující společné aspekty obou církví. Papež pak pokračoval na plánované cestě do Mexika. Církevní představitelé rozmlouvali o pronásledování křesťanů na Blízkém východě, ale také o politické a sociální situaci na Ukrajině. V prohlášení vyjadřují lítost nad ztrátou jednoty mezi křesťany a vyzývají k obnově: „V našem rozhodnutí učinit vše, co je potřebné pro překonání zděděných historických rozdílů, chceme spojit svoje úsilí, abychom dosvědčili Kristovo evangelium a společný poklad církve prvního tisíciletí a společně odpověděli na výzvy soudobého světa. Pravoslavní a katolíci se musejí učit dosvědčovat svorně pravdu v těch oblastech, kde je to možné a nezbytné. Lidská civilizace vstoupila do období epochální změny. Naše křesťanské svědomí a naše pastorační odpovědnost nás neoprávnějí k netečnosti vůči výzvám, které vyžadují společnou odpověď.“

„Chceme pracovat společně, aby nebyly války a aby se na každém místě mohla cítit důstojnost člověka,“ řekl Kirill bezprostředně po podepsání společné deklarace. Dle www.cirkev.cz připravila Martina V. Kopecká

Světový den modliteb...

Dokončení ze str. 3

na Kubu. Dlouhá desetiletí trvání embarga jsou dodnes jednou z příčin neutěšené ekonomické situace. Významným mezníkem v historii Kuby je její úloha v období studené války. Američané připravovali vojenskou invazi, Kuba byla součástí bloku kolem Sovětského svazu a měla na svém území sovětské jaderné zbraně. V té době stál tehdejší svět na pokraji jaderné války. Naléhavým jednáním s představiteli světových mocností se o odvrácení jaderné války zasloužil též papež Jan XXIII. I když se v polovině 70. let minulého století Spojené státy pokusily o zlepšení vztahů, zamýšlená jednání ztroskotala na vojenské angažovanosti Kuby v několika vojenských konfliktech a občanských válkách (Angola, Kongo, Bolívie, Etiopie). Ekonomická krize se prohloubila ještě více po rozpadu Sovětského svazu a ukončení sponzorování země v rámci RVHP. Fidel Castro ze zdravotních důvodů abdikoval a veškeré funkce převzal bratr Raúl. Další převratnou změnou bylo umožnění přechodu státních zaměstnanců do soukromého sektoru. Podle kubánské ústavy je stále veškerá moc koncentrována v rukou Komunistické strany Kuby, další politické strany jsou zakázány, činnost opozice je zcela ilegální. Změny však nelze zastavit, a tak i ve vztazích Kuby a Spojených států dochází k pozvolnému oteplování, o čemž svědčí i setkání amerického prezidenta Baracka Obamy s Raulem Castrem na celoamerickém summitu v Panamě.

POTOMCI OTROKŮ A KOLONIZÁTORŮ

Kuba je etnicky velmi rozmanitá, obývají ji španělsky mluvící Kubánci, potomci španělských kolonizátorů a černošských otroků západní Afriky. Zemi rasově tvoří běloši (64,1 %), míšenci (mulati/mesticové) a černoši. Žije zde značná čínská menšina obývající v Havaně vlastní čínskou čtvrť. Původní indiánské kmeny v průběhu španělské kolonizace vymřely, nicméně někteří obyvatelé se stále hlásí k prapůvodním předkům. Obyvatelstvo je ve své většině zcela gramotné, na rozdíl od značné části zemí Latinské Ameriky; úroveň vyššího vzdělání je však nízká, často ideologicky podmíněná.

KATOLICTVÍ, PRAVOSLAVÍ I SANTÉRIE

Kuba je díky španělské kolonizaci tradičně katolickou zemí. Velký vliv má také afrokubánská santérie – mírumilovné náboženství původně praktikované africkými otroky. Je pro něj typická víra v univerzální nejvyšší sílu – Boha, jenž proniká vším stvořeným. Na nižší úrovni stojí bohové, kteří vládnou různým aspektům světa a dohlížejí na to, aby člověk naplnil to, pro co byl zrozen. Po revoluci v roce 1959 Kuba oficiálně omezila náboženský život, v roce 1962 se stala ateistickým státem a od roku 1969 byly v zemi zakázány oslavy Vánoc – ty byly obnoveny až v roce 1998 po návštěvě papeže Jana Pavla II. Ke katolické církvi se hlásí přibližně 60 %, k santérii až 80 % obyvatelstva (katolicismus a santérie se tedy částečně překrývají). Různé protestantské církve zahrnují přibližně 6 % obyvatel. Na ostrově je i funkční židovská obec a v čínském městě v Havaně dominují buddhisté. Pozůstatkem doby, kdy zde žily desetitisíce Rusů, je zastoupení ruské pravoslavné církve.

redakce

Výstava v Hradci

Hana Voříšková (nar. 5. 5. 1964 v Litomyšli) je výtvarnicí, herečkou a autorkou originálního loutkového (zejména papírového) divadla jednoho herce, které sama nazývá obrázkovým. Je učitelkou výtvarného oboru ZUŠ v Chocni. Více podrobností je o ní možné najít na internetu v Databázi českého amatérského divadla. V našem litomyšlském sboru už hrála mnohá svá divadelní představení, pravidelně ji tu míváme před vánočními svátky se stínovým vánočním divadlem „Pokoj vám“ s četbou vánočního evangelia v překladu Bible králické a také tu vystupuje se svými

nočními představeními při Noci kostelů (letos bude hrát se svou kolegyní Danou Kaňkovou divadlo o J. A. Mosi Komenském „Kam dál z Fulneku?“).

Sama říká, že mnohé její divadelní projekty jsou vlastně rozpoříváním jejích obrazů, které nyní vystavuje ve Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové. Výstava potrvá do 8. března, kdy bude zakončena dernisáží v 17 hodin, při které zazní i některé texty Hany Voříškové zhudebněné P. a K. Šefrnovými. Štěpán Klásek

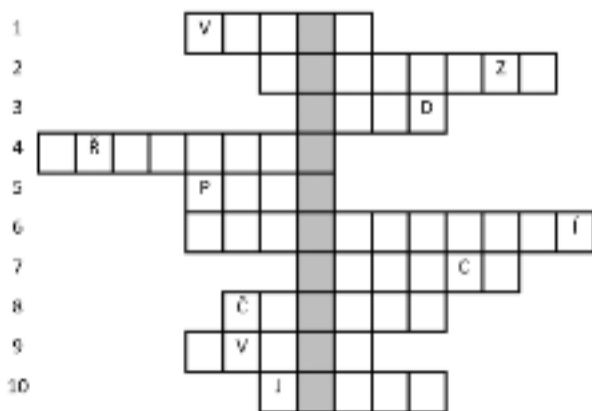
PRO DĚTI A MLÁDEŽ

O NEPLODNÉM FÍKOVNÍKU

V následujícím textu (L13,6-9) chybí slova, která je třeba doplnit do tabulky.

Potom jim pověděl toto (6): „Jeden (8) měl na své (7) fíkovník; přišel si pro jeho ovoce, ale nic na něm (2). Řekl vinaři: „Hle, už po tři léta (4) pro (9) z tohoto fíkovníku a nic nenalézám. (1) je! Proč má kazit i tu zem?“ On mu odpověděl: „(5), ponech ho (10) tento rok, až jej okopám a pohnojím. (3) příště ponese ovoce; jestliže ne, dáš jej porazit.“

(Řešení z čísla 7: Za Ježíšem přišlo veliké množství lidí z celého Judska i z Jeruzaléma.) Jana Krajčříková

O pařížské konferenci

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na besedu s prof. RNDr. Bedřichem Moldanem, CSc., věnovanou závěrům a přínosům prosincové pařížské Konference OSN o klimatické změně.

V úterý 8. března v 17.30 h v přízemí pražského kláštera Emauzy. JNE

Přednášky na HTF UK

Husitská teologická fakulta pořádá čtvrtým rokem přednášky pro veřejnost o světových náboženstvích. Členové CČSH mají nárok na slevu. Letní semestr začal již 16. února. Podrobný program a návod na přihlášení na www.htf.cuni.cz/VAR. red

Mana v březnu

Vršovické divadlo Mana (Moskevská 34/967, Praha 10-Vršovice) upozorňuje na dvě březnové akce:

- 9. 3. st (19.30 h) Spirituál kvintet
- 10. 3. čt (19.30 h) Anna Mlináriková, Pocta filmovým melodiím

red

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlíbků 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: Mgr. F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production; tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

